

12. Carrer de la Reina

Entre 1821 i 1833 es va construir un nou moll al port de València que va suposar un desplaçament de la línia de costa. En este espai guanyat a la mar, José Serrano dissenya, en 1840, el carrer de la Reina en honor a Isabel II. Fou un dels principals eixamples realitzats en el teixit urbà del Cabanyal-el Canyamelar-Cap de França.

Segons el plànol conservat en l'Arxiu del Regne de València, el carrer mesurava 84 pams valencians d'amplària, equivalent aproximadament a 19 metres, el de major envergadura del barri. El carrer el van conformar 124 parcel·les repartides en sis illes o blocs lineals, a cada costat del vial, que mantenien la continuïtat de les travessies del teixit existent al Canyamelar. La concessió de la parcel·la es formalitzava a través un document de cessió perpètua mitjançant el pagament d'un cànon anual al batle general.

La construcció d'estes parcel·les estava subjecta a unes condicions de volumetria, adorn i duració de l'obra, la qual havia de quedar conclosa en un any per a no perdre el dret de la concessió. A conseqüència de les exigències del plec, en 1850 quedaven 44 parcel·les sense edificar.

En 1852 es creará un nou lot de 20 illes de cases seguint la trajectòria recta del carrer, amb característiques semblants a les de la primera fase. Les illes 1a i 7a van desaparèixer entre 1948 i 1975.

El carrer es va denominar Sant Rafael al Cabanyal i l'Albereda al Cap de França. El tram corresponent al Canyamelar va tindre el nom de Llibertat durant la República. En 1909 els tres trams es van unificar com a carrer de la Reina, tot i que en 1940 es va retolar com a Almirall Mercer, fins a 1973, quan va recuperar el nom anterior.

A principi del s. XIX la burgesia busca la mar com a lloc d'estiueig, la qual cosa va convertir els poblats marítims en un lloc únic on establir-se. Al carrer de la Reina es van construir el major nombre d'edificis residencials de nova planta en la dècada de 1920 a 1930 a conseqüència de la gran demanda turística (Pastor Villa, R. 2012).

També va allotjar edificis destinats a l'oci com el Teatre de les Delícies, que després del seu incendi en 1859 va obrir de nou les portes en 1867 com a Teatre de la Marina; el casino artesà, i els cafés del Teatre, Royalty, Mayeta, Fusilot i el Polp.

Queda alguna mostra de l'arquitectura residencial d'esta època que ha sobreviscut a l'urbanisme atroç dels anys 60 i següents.